

МЕДІАСТОРИТЕЛІНГ І ПАМ'ЯТЬ ВІЙНИ: НАРАТИВНІ СТРАТЕГІЇ КОМЕМОРАЦІЇ

КОВАЛЬОВА Тетяна¹, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент,

ORCID – <https://orcid.org/0000-0002-6551-4139>;

ЗУБАХІН Юрій, аспірант,

ORCID – <https://orcid.org/0009-0008-0777-2851>;

КОВАЛЬОВ Сергій, студент.

Сумський державний університет, м. Суми, Україна.

¹ Кореспондентний автор Ковальова Т., e-mail: t.kovalova@journ.sumdu.edu.ua

Стаття надійшла до редакції 02.07.2025 р.

Надіслано після редагування 12.08.2025 р.

Рекомендовано до видання 09.09.2025 р.

Цитування: Ковальова Т., Зубахін Ю., Ковальов С. Медіасторителінг і пам'ять війни: наративні стратегії коменорації. Образ. 2025. Вип. 2 (48). С. 13–20. [https://doi.org/10.21272/Obraz.2025.2\(48\)-13-20](https://doi.org/10.21272/Obraz.2025.2(48)-13-20)

Вступ. Нині актуальне наративне транслювання інформації в умовах російсько-української війни, коли сучасний споживач є не стороннім оглядачем подій, а безпосереднім учасником.

Актуальність та мета. Засоби та інструменти коменорації російсько-української війни в медіапросторі дозволяють увічнити час, епоху, людей. У фокусі наукового інтересу – воєнний сторителінг в українському медіаланшафті як інструмент коменорації. Мета статті – окреслити вербально-візуальний контент воєнного сторителінгу як інструменту коменорації російсько-української війни.

Методологія. Базується на комплексному підході щодо вивчення мультимедійного сторителінгу як інструменту коменорації через формування історичної пам'яті. Теоретичний аналіз, зіставлення й узагальнення обумовили можливість окреслення сутності понять з теми, описовий метод – охарактеризувати вербально-візуальний контент медіанаративів та визначити їх твірні елементи; компаративний метод – порівняти окреслені наративи, методи узагальнення та синтезу – сформулювати висновки дослідження.

Результати. Представлено характеристику вербально-візуального контенту наративів воєнної тематики та виділено основні твірні елементи сторителінгу як інструменту коменорації. Встановлено, що сторителінг як інструмент коменорації російсько-української війни сприяє увічненню часу, епохи, людей. Медіатекст означеного формату активізує взаємодію читач-медіа. Однією з ключових функцій трансмедійного сторителінгу є залучення реципієнтів одночасно на різних платформах і активізація руху між цими платформами. Визначено, що контент наративів воєнної тематики має емоційний вплив на реципієнта, зокрема може бути тригером.

Висновки. Сторителінг у контексті війни виконує не лише інформативну функцію, а є дієвим інструментом коменораційних практик. У такому форматі наратив може виступати емоційним тригером для однієї частини аудиторії, а для іншої – інструментом збереження пам'яті про події, місця, людей і саму історичну реальність. Візуальні складники воєнних наративів нерідко виконують функцію маркерів змісту, стають носіями підтексту, передаючи глибокі емоційні сенси, що не завжди формуються словами.

Ключові слова: інформаційний простір; коменорація; медіадискурс; медіатекст; російсько-українська війна; сторителінг; наратив, цифровий контент.

© Authors, 2025

This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.

Вступ. Формат сторітелінгу є досить затребуваним у нинішніх умовах конвергенції медіа. У контексті соціокомунікаційного дискурсу сторітелінг розглядають як «власне жанр життєвої історії; матеріал, у якому велика увага приділена структурі оповіді, або сама наративна стратегія, структура оповіді, здатність правильно і захоплююче розповісти про щось» [11, с. 243].

В умовах російсько-української війни сторітелінг, як інструмент комеморативної практики, – це не тільки розповідь про події та людей, а й «ефективний метод донесення інформації до аудиторії, мотивація людини на вчинок, досягнення найвищих результатів діяльності» [7, с. 146]. Водночас «для сторітелінгу визначальною є унікальність історії» [5, с. 74]. Особисті історії людей, події, ситуації чи обставини, що переживає герой оповіді, – це ті елементи медіатексту, які дозволяють сформулювати емоційний зв'язок медіа з реципієнтом, а також обумовлюють розуміння ним та усвідомлення й переосмислення тих процесів, що відбуваються. Особливо актуальне таке транслювання інформації в теперішніх умовах російсько-української війни, коли сучасний споживач є не стороннім оглядачем подій, а безпосереднім учасником. В умовах війни «передача необхідних сенсів у формі історії, використання форми історії для того, щоб захопити увагу людини та забезпечити її необхідною мотивацією» [9], набувають вагомості і дозволяють через емоцію закарбувати в суспільстві пам'ять про людей і події. Усе це засвідчує актуальність наукової розвідки.

Різні аспекти сторітелінгу як оповідної форми є предметом наукових студій багатьох українських та іноземних дослідників. Ознаки історії з точки зору сторітелінгу та найважливіші її елементи визначає І. Побідаш [7]. Жанрові особливості сторітелінгу як медіатексту окреслює О. Харитоненко [11]. Структурування та інструменти сторітелінгу визначає Т. Куцай, при цьому особливу увагу акцентує, що «психологічні механізми емпатії дають можливість більше залучати аудиторію, розширювати коло її інформування та загалом перетворювати інформацію на довгострокову» [4, с. 45]. Трансмедійний сторітелінг в медіаіндустрії є предметом дослідження Г. Дженкінса [12], К. Міллер [13]. Однак різні аспекти питання щодо формування та збереження історичної пам'яті через медійну історію в умовах сьогодення потребують детального вивчення.

Мета статті – окреслити вербально-візуальний контент воєнного сторітелінгу як інструменту комеморації російсько-української війни. Мета передбачає *вирішення таких завдань*: характеристика вербально-візуального контенту наративів воєнної тематики; виділення основних твірних елементів сторітелінгу як інструменту комеморації та з'ясування їх впливу на цільову аудиторію.

Об'єкт дослідження – воєнний сторітелінг в українському інформаційному просторі, *предмет дослідження* – специфіка вербально-візуального контенту медіанаративу як інструменту комеморації.

Методи дослідження. Методологія представленої наукової розвідки базується на комплексному підході щодо вивчення мультимедійного сторітелінгу як інструменту комеморації через формування історичної пам'яті. Теоретичний аналіз, зіставлення й узагальнення обумовили можливість окреслення сутності понять «історична пам'ять», «сторітелінг», «наратив». Описовий метод дозволив охарактеризувати вербально-візуальний контент медіанаративів українського інформаційного простору та визначити їх твірні елементи; компаративний метод – порівняти окреслені наративи. Методи узагальнення та синтезу дозволили сформулювати висновки дослідження.

Результати й обговорення. Процеси, що пов'язані з явищем інформатизації та переходу до інформаційного суспільства, обумовлюють єдність гетерогенних медійних чинників, пов'язаних із інструментами та способами творення інформаційних повідомлень. Сторітелінг як результат конвергенції медіаформатів, так і як «остаточне свідчення переходу від масмедіа до інтерактивних мультимедіа, адаптованих до конкретного адресата та цілих мережових спільнот» [1, с. 9], досліджував С. Азєєв. Серед передумов, наслідки яких простежуються в зміні інформаційної моделі світу та

свідомості нинішніх споживачів інформації, науковець виділяє «завершення процесу цифровізації суспільства; можливість цифрового кодування будь-якої інформації; надзвичайно швидкий розвиток, розширення пропускну здатності інтернет-середовища» [1, с. 10].

Нині в медіапросторі, орієнтовані на усвідомлене поширення суспільно значимої інформації про минуле та сьогодення, засоби та інструменти комеморації російсько-української війни дозволяють увічнити як час та епоху, так і людей з їх особистісними історіями. Як комеморативна практика, сторітелінг виконує важливу функцію – «викликає довіру, наближує аудиторію до конкретного героя, досвіду, процесу або явища» [2, с. 54]. О. Харитоненко зокрема наголошує, що сторітелінг «дозволяє складні процеси і явища сучасності представляти за допомогою простіших для сприйняття художніх засобів, впливати не на рацію, а на емоції, почуття і в такий спосіб допомагати людині ідентифікувати себе у світі, готувати її до реакцій на нові виклики» [11, с. 243]. Таким чином, наративні композиції в медіатекстах набувають актуальності щодо транслювання й збереження подій та історій, підтвердження набутого людського досвіду в умовах війни. Наративи про українців в час повномасштабного вторгнення, про можливості та сили для боротьби, про стійкість, втрати, загалом вплив на життя дозволяють не тільки показувати реальну картину дійсності, а глибоко емоційно осмислювати її, демонструвати українську ідентичність світові і самим собі.

Досліджуючи сторітелінг в аудіоформаті, Ю. Любченко, К. Сірінюк-Долгарьова звертають увагу, що «ці історії зазвичай досить драматичні, тобто містять конфлікт, що робить сюжет напруженим, а тому викликає зацікавлення серед аудиторії; також такі сюжети є досить емоційними» [5, с. 75]. Сьогодні Україна, як незалежна, творить нову історію, доводячи світові свою цінність, зберігаючи культурно-історичну пам'ять, відповідно «акцент на важливих, переломних моментах робить історію пам'ятною та важливою для аудиторії; цінність історії не в довжині, а в її влучності, унікальності описуваного досвіду» [10, с. 131]. Таким чином, документальні історії українців, про українців і Україну сприяють закарбуванню історичної пам'яті, зокрема і в медіаландшафті, адже «історії, які відтворюють реальний досвід та емоції людей, набагато ефективніше доносять інформацію та залишаються в пам'яті аудиторії» [10, с. 132].

Виокремлювальною ознакою сучасного сторітелінгу в онлайн-медіа є мультимедійність. Для трансмедійного сторітелінгу значимою є «взаємодія між автором і споживачем інформації» [1, с. 13], оскільки різні елементи трансмедійної історії можуть розширити цільову аудиторію і уможливити споживання контенту на різних медіаплатформах. Г. Дженкінс звертає увагу, що «читачі мають сильний стимул продовжувати розробляти ці елементи історії, обробляючи їх через свої міркування, доки вони не заживуть власним життям» [12]. Отже, функція мультимедійної історії ще у тому, щоб, експериментуючи з контентом на сторінках медіаресурсів, залучити споживачів, які найчастіше залишаються на обраних ними інформаційних майданчиках.

Для медійної історії важливою ознакою є те, що окремі її епізоди чи частини контенту повинні бути доступними і зрозумілими читачеві, який залишається на одному медіаресурсі і не бажає переходити за посиланнями. О. Оберемок акцентує при цьому увагу, що «візуальний сторітелінг перевершує вербальний завдяки своїй швидкості сприйняття, емоційному впливу, кращій запам'ятовуваності та доступності для широкої аудиторії», відтак дозволяє «ефективніше комунікувати інформацію в цифровому світі, де увага аудиторії обмежена, а конкуренція за її висока» [6, с. 26]. Отже, візуальні компоненти сторітелінгу прочитуються як в системі наративу в цілому, коли ці вбудовані елементи покращують досвід сприйняття, так і самотійно, коли вони забезпечують прочитання на різних медійних майданчиках.

Digital-сторітелінг найчастіше транслюється на офіційному веб-сайті видання, а його окремі композиційні елементи, підпорядковуючись головному тексту, демонструють-

ся, наприклад, на сторінках медіа в соціальних мережах. Вибір платформ, найперше, залежить від формату створеного контенту і технічних характеристик продукту. Для YouTube журналісти використовують формат відеоісторії, короткі рилзи та сториси поширюються в Instagram та Facebook, інфографіки та фото з короткими текстовими описами типові для Telegram та Facebook. Однак варто зауважити, що чіткого виокремлення форматів історій все ж немає, часто це визначає автор контенту та медіа.

Нині трансмедійний сторітелінг є дієвим інструментом комеморації, що здатен сприяти розширенню знань реципієнтів про реальність – події, людей, ситуації, що є в умовах російсько-української війни, тобто «спосіб, яким розповідається історія, визначає наше сприйняття світу, формує глибокі переконання та відображає суспільні цінності» [3, с. 143]. Так гетерогенна інформація про війну розподіляється між різними наративами, які охоплюють одну тематичну площину, і таким чином спроможні формувати цілісну картину української реальності через розпорошені інформаційні потоки.

Такий спосіб творення та транслявання на різних медійних платформах наративів, спільних за проблемно-тематичним контентом, дозволяє споживачам збирати і осмислювати інформацію з різних джерел про одне суспільне явище та робити власну вибірку, висновки та прогнози щодо майбутнього.

Головною перевагою візуального контенту, як зазначає В. Садівничий, є те, що «він швидко повідомляє інформацію та має велику здатність до запам'ятовування» [8, с. 47]. Отже, візуальний контент наративу поглиблює процес осмислення трансльованих подій, відповідно посилює емоційний вплив історії на реципієнта. Формат інтерактивного сторітелінгу (історії з журналістики даних) активно транслює українське онлайн-медіа Texty.org.ua.

Розглянемо для прикладу мультимедійну історію «Війна. Початок. Маріуполь.» (https://texty.org.ua/d/2023/mariupol_chronicles/), що фокусується на документуванні подій, реальних історій та наслідків війни для Маріуполя від 24 лютого до 16 березня. Особливістю цього сторітелінгу є те, що він чітко розділений на інтерактивну історію, де на інтерактивній карті демонструється наступ і обстріли російськими військами Маріуполя, та текстову з візуальним контентом. Мультимедійний сторітелінг дозволив детально показати трансформацію міського простору, розповісти про життя маріупольців і його захисників, окреслити наслідки бойових дій.

Представлений сторітелінг вирізняється цифровим контентом. Це поєднання текстових історій з докладними репортажами та інтерв'ю, фотографіями та відеовставками, що документують поточний стан міста і наступальні дії ворога, а також інтерактивними елементами, які дозволяють глибше зануритися в матеріал через часові лінії, інтерактивні блоки, карти або галереї.

Специфіка структурно-композиційної моделі оповіді в тому, що наратив побудовано як серію історичних блоків або «хронік», де кожен розділ присвячено окремій події чи особистій історії. Такий підхід дозволяє послідовно відстежувати зміни у часі та просторі, інтегруючи окремі матеріали в єдиний комплексний наратив.

Таке поєднання вербальних та візуальних елементів дозволяє впливати на аудиторію. Інтерактивність дозволяє реципієнтам самостійно досліджувати окремі аспекти, що підвищує залученість і співучасть цільової аудиторії до комеморативних практик.

Іншим прикладом digital-сторітелінгу є матеріал «Справжня ціна ракети. Як зброя руйнує людське тіло» (<https://texty.org.ua/projects/114680/spravzhnya-cina-rakety/>). Цей медіапродукт вирізняється тим, що реципієнт одразу прочитає дві історії: одна про людей, друга про зброю. Історії про людей об'єднані спільною проблемою, як жити і жити після поранення. Цей наратив композиційно побудовано на серії коротких розповідей, інтерв'ю з тими, хто вижив після влучань із різних видів зброї, застосованої російськими військовими. Особливість цифрового контенту історії у поєднанні короткого описового тексту з інфографікою, інтерактивними картами і траєкторією руху

снарядів, ракет тощо, графіками та таблицями з даними та характеристиками зброї. Таке представлення цифрового контенту дозволяє читачеві не тільки ознайомитись із даними, але й самостійно вивчати, взаємодіяти з ними (наприклад, через інтерактивні зображення-моделі різних видів зброї або схеми можливих уражень тіла).

Модель розглянутого сторітелінгу вирізняється основним акцентом на фактах і цифрах, інформація подається через зрозумілі візуальні елементи, які полегшують сприйняття складних аналітичних смислів. Наратив має нелінійну структуру, і читач самостійно обирає, які дані та візуалізації досліджувати глибше. Варто звернути увагу, що історія будується навколо даних, а текстовий контент виконує функцію пояснення та інтерпретації. Композиція представленого наративу має елементи аналітики: зокрема окреслення порушених проблем, блоки з візуалізаціями даних та їх аналізом, а також ґрунтовні висновки. Важливим елементом є можливість «занурення» читача у дані, зібрані та структуровані як наратив.

Використання даних і аналітики дає можливість переконливо довести позицію, а також дозволяє реципієнтові самостійно перевіряти інформацію. Візуалізація даних націлює споживачів на раціональне сприйняття інформації та глибоке розуміння складних явищ. Таким чином, за допомогою структурованих та візуалізованих даних можна пояснити та розтлумачити процеси, переконати реципієнта, надати йому можливість самостійно дослідити ці дані глибше.

Отже, мультимедійний сторітелінг, зокрема орієнтований на інтерактивний контент, дозволяє глибше зрозуміти наслідки російсько-української війни, обстрілів, окупації, що відбуваються в країні, і сприяє формуванню об'єктивного погляду на реальність та є елементом збереження і документування історичної пам'яті.

Прикладом візуального формату сторітелінгу є матеріал «Рік повномасштабної війни» (<https://texty.org.ua/projects/109018/rik-vijny/>), у якому демонструється у графіках різних видів, як протягом року війни змінювалися масштаби окупації українських територій російськими військами, яку зброю та з якою інтенсивністю використовував ворог для атак на українські міста й енергетичну інфраструктуру, а також як ці дії позначилися на рівні освітлення в столиці.

Наратив заснований на порівняльному аналізі: починається з загального огляду, далі розділяється на тематичні блоки. Особливістю історії є те, що лаконічне стисле текстове пояснення змін у контексті подій розпочинає кожен візуальний частину. Представлена графіка наочно демонструє статистику та зміни за різні періоди впродовж першого року після повномасштабного вторгнення. Так візуальна історія дозволяє описувати ситуацію «до» та «після» у різних регіонах, а інтерактивні карти або блоки формують компаративний контент щодо різних територій та часових меж.

Завдяки чіткому візуальному поділу матеріалу й інтерактивним елементам, історія привертає увагу як фахівців, так і широкої аудиторії, адже значні масиви даних зібрані і подані у доступному та зрозумілому форматі. Таким чином, зазначаємо, що візуальна історія є легкою для сприйняття цільовою аудиторією і стисло передає великі обсяги інформації.

Для сторітелінгу важливим є не лише інтерактивний контент, варто звертати увагу також на окремі вербальні елементи, адже «у деталях міститься значуще змістове та ідейно-емоційне навантаження; до певної міри вони й самі є мікрообразами» [7, с. 149]. Наприклад, історія «Чому підлітки йдуть на співпрацю з Росією. Розповідають вчителі, які приходять їх учити в СІЗО» (<https://texty.org.ua/articles/114968/uroky-v-sizo-yak-u-chernihovi-navchayut-pidlitkiv-zaverbovanih-rosijskymy-specsluzhbamy/>) присвячена українським підліткам, які вчинили державну зраду або диверсію. Матеріал представлений текстовими розповідями вчителів про своїх учнів із СІЗО з фактами щодо їхніх дій та наслідків. Як візуальний контент додаються фотографії, гіперпосилання, що дозволяють користувачам глибше досліджувати означену проблему.

Композиційно наратив організовано через розповіді вчителів про своїх учнів. Тут важливо відзначити емоційну складову. «Вдала історія має викликати емоції, якщо цього не відбувається – історії немає» [7, с. 149], а коли вчителі не лише говорять про тих, кого вчать, а ще й передають свій стан після спілкування з ними, читач відчуває цей стан, переймається ним, усвідомлює. Такий підхід до викладу суті проблеми дозволяє не тільки говорити про дії підлітків, а й розуміти тих, хто поряд із ними, осмислювати їхнє ставлення.

Висновки та перспективи. Таким чином, сторітелінг виконує не тільки інформативну функцію. В умовах війни він залучає реципієнтів до співучасті, коли читач стає частиною історії, адже вона проживається у його буденності, а також часто із далекої може ставати близькою як психологічно, так і фізично. Наратив відтак стає для однієї аудиторії реципієнтів емоційним тригером, а для іншої – джерелом пам'яті й незабуття про людей, географічний простір, саму історичну дійсність.

Візуальні компоненти у наративах воєнної тематики часто є тими твірними елементами прихованого сюжету, який через чутливість проблематики або небезпечність поширення інформації не можна переповісти повністю. Тобто фото, короткі відео чи звукові супроводи – це ті унікальні деталі наративу, що здатні передати набагато більше, ніж написано в тексті чи сказано самим героєм історії. Такий формат представлення стимулює реципієнтів заглянути в сюжет наративу глибше. Тому варто врахувати не тільки особливості вербально-візуального контенту наративів воєнної тематики, а й специфіку емоційного впливу історій на цільову аудиторію в контексті комеморацийних практик, що є перспективним у наших подальших дослідженнях.

1. Азеєв С. Трансмедійний сторітелінг як синергія жанрів, цифрового контенту та мультимедійних платформ. *Діалог: медіастудії*. 2019. № 25. С. 8–17. DOI: <https://doi.org/10.18524/2308-3255.2019.25.195600>
2. Засядько Н., Монахова Т. Сторітелінг як один із найзатребуваніших сучасних текстових форматів. *Інновації та особливості функціонування ЗМІ України*: зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф., м. Львів, 25 березня 2021 р. Львів, 2021. С. 52–62. URL : <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/35708/1/25%20berезnia%20%281%29.pdf#page=51>
3. Колкутіна В. В. Інтерв'ю як наратив у структурі сучасного сторітелінгу. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2024. Т. 35 (74). № 1. Ч. 2. С. 143–147. DOI: <https://doi.org/10.32782/2710-4656/2024.1.2/24>
4. Куцай Т. І. Сторітелінг як важлива інформаційна технологія та ДНК інформації. *Інтегровані комунікації*. 2019. № 2(8). С. 42–46. DOI: <https://doi.org/10.28925/2524-2644.2019.2.4>
5. Любченко Ю. В., Сірінюк-Долгарьова К. Г. Сторітелінг в аудіоформаті: основні підходи. *Соціальні комунікації: стратегічні взаємодія та взаємовплив*: матеріали всеукр. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 26 трав. 2020 р. Запоріжжя, 2020. С. 79–82. URL : https://sites.znu.edu.ua/znu_news/2020/1/mater_ali_konferents_yi_v_dredagovano.pdf
6. Оберемок О. Сторітелінг як інструмент комунікації в медіа. *Соціально-гуманітарний вісник*. 2025. Вип. 52. С. 25–27. URL : https://www.researchgate.net/publication/389252830_Storiteling_ak_instrument_komunikacii_v_media
7. Побідаш І. Л. Сторітелінг: ознаки «гарної» історії. *Обрії друкарства*. 2019. 1(7). С. 144–150. DOI: [https://doi.org/10.20535/2522-1078.2019.1\(7\).169575](https://doi.org/10.20535/2522-1078.2019.1(7).169575)
8. Садівничий В. О. Типи, види та особливості подачі контенту кросмедіа. *Крос-медіа: контент технології, перспективи*: колект. монографія / за заг. ред. В. Шевченко. Київ, 2017. С. 40–47. URL : <http://journalib.univ.kiev.ua/mono/cross.pdf>
9. Сергійчук С. Успішний сторітелінг. Як писати так, щоб ваш текст прочитали. *Європейський простір*. 11.07.2018. URL : <https://euprostir.org.ua/practices/134437>
10. Фенько Н. М., Гундерук О. О. Інструменти креативного письма в медійному сторітелінгу. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2024. Т. 35 (74). № 3. Ч. 2. С. 128–133. DOI <https://doi.org/10.32782/2710-4656/2024.3.2/21>
11. Харитоненко О. І. Сторітелінг як жанр, наратив і засіб архітекτονіки в журналістиці: зміст, різновиди, сучасні інтерпретації. *Сучасний мас-медійний простір: реалії та*

перспективи розвитку : матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф., м. Вінниця, 25 жовт. 2018 р. Вінниця, 2018. С. 243–249. URL : https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/22258/Kharytonenko_2018_Storitelnih.pdf?sequence=1&isAllowed=y

12. Jenkins, H. (2007). Transmedia Storytelling 101. *Pop Junctions*. URL : http://henryjenkins.org/blog/2007/03/transmedia_storytelling_101.html

13. Miller, C. H., (2006). *Digital Storytelling: A Creator's Guide to Interactive Entertainment*. Amsterdam: Focal Press, pp. 149–164.

UDC 007 : 304 : 070

[https://doi.org/10.21272/Obraz.2025.2\(48\)-13-20](https://doi.org/10.21272/Obraz.2025.2(48)-13-20)

MEDIA STORYTELLING AND THE MEMORY OF WAR: NARRATIVE STRATEGIES OF COMMEMORATION

Kovalova Tetiana¹, PhD (Social Communications), Associate Professor,

ORCID – <https://orcid.org/0000-0002-6551-4139>;

Zubakhin Yurii, PhD Student,

ORCID – <https://orcid.org/0009-0008-0777-2851>;

Kovalov Serhii, Student.

Sumy State University, Sumy, Ukraine.

¹ Corresponding author Kovalova T., e-mail: t.kovalova@journ.sumdu.edu.ua

Article received by the editorial office on 07/02/2025

Submitted after editing on 08/12/2025

Recommended for publication on 09/09/2025

Citation: Kovalova, T., Zubakhin, Y., & Kovalov, S. (2025). *Media Storytelling and the Memory of War: Narrative Strategies of Commemoration*. *Obraz*, 2(48), 13–20. doi.org/10.21272/Obraz.2025.2(48)-13-20

Introduction. Narrative broadcasting of information is currently relevant in the context of the Russian-Ukrainian war, when the modern consumer is not an outside observer of events, but a direct participant.

Relevance relevance of the study. The means and tools of commemorating the Russian-Ukrainian war in the media space allow us to immortalize time, era, and people. The focus of the research is on war storytelling in the Ukrainian media landscape as a tool of commemoration. The purpose of the article is to outline the verbal and visual content of war storytelling as a tool for commemorating the Russian-Ukrainian war.

Methodology. The research methodology is based on an integrated approach to the study of multimedia storytelling as a tool for commemoration through the formation of historical memory. Theoretical analysis, comparison and generalization made it possible to define the essence of the concepts on the topic, the descriptive method – to characterize the verbal and visual content of media narratives and identify their constituent elements; comparative method – to compare the outlined narratives, methods of generalization and synthesis – to formulate the conclusions of the study.

Results. The war between Russia and Ukraine has had a significant impact on the content and thematic emphasis of the narratives broadcast in the Ukrainian media space, and the needs of the target audience have been reflected in the formats of story presentation. The paper describes the verbal and visual content of war-related narratives and identifies the main creative elements of storytelling as a tool of commemoration. It has been established that storytelling as a tool for commemorating the Russian-Ukrainian war contributes to the perpetuation of time, era, and people. Media text in this format activates reader-media interaction. We found out that one of the key functions of transmedia storytelling is to engage recipients simultaneously on different platforms and to activate movement between these platforms, which increases views and participation in the broadcast of content. It has been determined that the content of military narratives has an emotional impact on the recipient, in particular, it can be a trigger. The paper describes different types of digital content and outlines their impact on the recipient.

Conclusions. This analysis proves that storytelling in the context of war performs not only an informative function but is also an effective tool for commemorative practices. In this format, the narrative can act as an emotional trigger for one part of the audience, and for another part, it can be a tool for preserving the memory of events, places, people, and the historical reality itself. The visual components of war narratives often serve as markers of meaning, becoming carriers of subtext, conveying deep emotional meanings that are not always formulated in words.

Keywords: *information space; commemoration; media discourse; media text; Russian-Ukrainian war; storytelling; narrative, digital content.*

1. Azieiev, S. (2019), «Transmedia storytelling as a synergy of genres, digital content and multimedia platforms», *Dialog: mediastudiyi [Dialog: media studios]*, vol. 25, pp. 8–17, <https://doi.org/10.18524/2308-3255.2019.25.195600>
2. Zasiadko, N. & Monakhova, T. (2021), «Storytelling as one of the most popular modern text formats», *Innovations and peculiarities of functioning of mass media of Ukraine, Lviv, 25 March 2021*, Lviv, pp. 52–62, available at : <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/35708/1/25%20bereznia%20%281%29.pdf#page=51>
3. Kolkutina, V.V. (2024), «The Interview as a Narrative in the Structure of Modern Storytelling», *Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernadskoho. Seriya: Filolohiya. Zhurnalistyka, [Scientific notes of V. I. Vernadsky Taurida National University, Series: «Philology. Journalism»]*, vol. 35 (74). no. 1. part 2. C. 143–147, <https://doi.org/10.32782/2710-4656/2024.1.2/24>
4. Kutsai, T. (2019), «Storytelling an Important Information Technology and DNA Information», *Intehrovani komunikatsiyi [Integrated Communications]*, no. 2 (8), pp. 42–47, <https://doi.org/10.28925/2524-2644.2019.2.4>
5. Lyubchenko, Y.V. & Sirinyok-Dolgarova, K.G. (2020), «Storytelling in audio format: basic approaches», *Social communications: strategic interaction and mutual influence, Zaporizhzhia*, 26 May, 2020, Zaporizhzhia, pp. 79–82, available at : https://sites.znu.edu.ua/znu_news//2020/l/mater__ali_konferents__yi_v__dredagovano.pdf
6. Oberemok, O. (2025), «Storytelling as a communication tool in the media», *Sotsialno-humanitarnyy visnyk [Social and humanitarian bulletin]*, iss. 52. pp. 25–27, available at : https://www.researchgate.net/publication/389252830_Storytelling_ak_instrument_komunikatsii_v_media
7. Pobidash, I.L. (2019), «Pageing: Signs of «Good» History», *Obriyi drukarstva [Printing Horizon]*, vol. 1 (7), pp. 144–150, [https://doi.org/10.20535/2522-1078.2019.1\(7\).169575](https://doi.org/10.20535/2522-1078.2019.1(7).169575)
8. Sadivnychy V. Types, types and features of crossmedia content delivery. *Crossmedia: content, technologies, perspectives: collective monograph* / ed. V. Shevchenko. Kyiv, 2017. pp. 40–47. URL : <http://journlib.univ.kiev.ua/mono/cross.pdf>
9. Serhiychuk, S. (2018), «Successful storytelling. How to write so that your text is read», *Yevropeyskyi prostir [European space]*, 11.07.2018, available at : <https://euprostir.org.ua/practices/134437>
10. Fenko, N.M. & Gunderuk, O. (2024), «Creative writing tools in media storytelling», *Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernadskoho. Seriya: Filolohiya. Zhurnalistyka, [Scientific notes of V. I. Vernadsky Taurida National University, Series: «Philology. Journalism»]*, vol. 35 (74), no. 3, part 2, pp. 128–133, <https://doi.org/10.32782/2710-4656/2024.3.2/21>
11. Kharitonenko, O.I. (2018), «Storytelling as a genre, narrative and means of architectonics in journalism: content, varieties, modern interpretations», *Modern mass media space: realities and prospects for development*, Vinnytsia, 25 Oct. 2018, Vinnytsia, pp. 243–249, available at : https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/22258/Kharytonenko_2018_Storytelinh.pdf?sequence=1&isAllowed=y
12. Jenkins, H. (2007). Transmedia Storytelling 101. *Pop Junctions*, available at : http://henryjenkins.org/blog/2007/03/transmedia_storytelling_101.html
13. Miller, C.H., (2006). *Digital Storytelling: A Creator's Guide to Interactive Entertainment*. Amsterdam: Focal Press, pp. 149–164.